

СХВАЛЕНО
Педагогічною радою
Протокол №1 від 31.08.2020

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Цвітоського ліцею
31.08.2020 №48/од

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ВНУТРІШНЮ СИСТЕМУ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ
ЦВІТОСЬКОГО ЛІЦЕЮ УЛАШАНІВСЬКОЇ
СІЛЬСЬКОЇ РАДИ СЛАВУТСЬКОГО РАЙОНУ
ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ**

Цвітосха- 2020

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
2.СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ЇЇ ВИКОНАННЯМ	4
2.1. Стратегія та процедури забезпечення якості освіти.....	4
2.2. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності.....	5
2.3. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти.....	7
2.4. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників.....	14
2.5. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти.....	20
2.6. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти.....	23
2.7. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти	23
2.8. Інклюзивне освітнє середовище, універсальний дизайн та розумне пристосування.....	25

I. Загальні положення

1.1. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в Цвітоському ліцеї (далі - Положення) розроблено відповідно до вимог частини третьої статті 41 Закону України «Про освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, Статуту закладу освіти та інших нормативних документів.

1.2. Терміни та їх визначення, що вживаються в Положенні:

- **Положення** – локально-правовий акт, що визначає основні правила організації, описує мету, структуру, взаємні обов'язки групи людей чи організацій, які об'єдналися для досягнення спільної мети.

- **Стратегія** – довгостроковий, послідовний, конструктивний, раціональний, підкріплений ідеологією, стійкий до невизначеності умов середовища план, який супроводжується постійним аналізом та моніторингом в процесі його реалізації та спрямований з певною метою на досягнення успіху в кінцевому результаті.

- **Процедура** – офіційно встановлений чи узвичаєний порядок здійснення, виконання або оформлення чого-небудь.

- **Механізм** – комплексний процес, спосіб організації.

- **Критерії** – вимоги для визначення або оцінки людини, предмета, явища (або: ознака, на підставі якої виробляється оцінка);

- **Правило** – вимога для виконання якихось умов всіма учасниками якої-небудь дії.

- **Інструмент** – засіб, спосіб для досягнення чогось.

- **Моніторинг якості освіти** - система послідовних і систематичних заходів, що здійснюються з метою виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти в країні, на окремих територіях, у закладах освіти (інших суб'єктах освітньої діяльності), встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності її заявленим цілям, а також оцінювання ступеня, напрямку і причин відхилень від цілей.

- **Інклюзивне освітнє середовище** - сукупність умов, способів і засобів їх реалізації для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей;

- **Академічна доброчесність** - сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та наукових (творчих) досягнень;

- **Академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

- **Фабрикація** - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі;

- **Списування** - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

- **Обман** - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої діяльності чи організації освітнього процесу;

- **Хабарництво** - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

- **Необ'єктивне оцінювання** - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти, несвоєчасні записи в класних журналах результатів оцінювання;

1.3. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти Цвітоського ліцею

схвалюється педагогічною радою, яка має право вносити в нього зміни та доповнення і затверджується директором

1.4. Внутрішня система забезпечення якості освіти в ліцеї включає:

- стратегію та процедури забезпечення якості освіти;
- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників ліцею;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління ліцеєм;
- створення в ліцеї інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- щорічне оцінювання здобувачів освіти, педагогічних працівників ліцею та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті; - забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про освітні програми;
- інші процедури і заходи що визначаються спеціальними законами або ліцеєм.

2.СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ЇЇ ВИКОНАННЯМ

2.1. Стратегія та процедури забезпечення якості освіти

2.1.1. Стратегія та процедура забезпечення якості освіти в Цвітоському ліцеї базується на наступних принципах:

- **принцип процесного підходу**, що розглядає діяльність закладу як сукупність освітніх процесів, які спрямовані на реалізацію визначених закладом стратегічних цілей, при цьому управління якістю освітніх послуг реалізується через функції планування, організації, мотивації та контролю;
- **принцип цілісності**, який вимагає єдності впливів освітньої діяльності, їх підпорядкованості, визначеній меті якості освітнього процесу;
- **принцип безперервності**, що свідчить про необхідність постійної реалізації суб'єктами освітньої діяльності на різних етапах процесу підготовки випускника ліцею;
- **принцип розвитку**, що виходить з необхідності вдосконалення якості освітнього процесу відповідно до зміни внутрішнього та зовнішнього середовища, аналізу даних та інформації про результативність освітньої діяльності;
- **принцип партнерства**, що враховує взаємозалежність та взаємну зацікавленість суб'єктів освітнього процесу, відповідно до їх поточних та майбутніх потреб у досягненні високої якості освітнього процесу.
- **відповідності** Державним стандартам загальної середньої освіти;
- **відповідальності** за забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- здійснення **обґрунтованого моніторингу** якості;
- **готовності** суб'єктів освітньої діяльності до ефективних змін;
- **відкритості** інформації на всіх етапах забезпечення якості та прозорості процедур системи забезпечення якості освітньої діяльності.

2.1.2. Стратегія (політика) та процедури забезпечення якості освіти передбачають здійснення таких процедур і заходів:

- удосконалення планування освітньої діяльності;
- підвищення якості знань здобувачів освіти;
- посилення кадрового потенціалу ліцею та підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів освіти;
- розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про діяльність ліцею;
- створення системи запобігання та виявлення академічної недоброчесності в діяльності педагогічних працівників та здобувачів освіти.

2.1.3. Основними напрямками політики із забезпечення якості освітньої діяльності в ліцеї є:

- якість освіти;
- рівень професійної компетентності педагогічних працівників і забезпечення їх вмотивованості до підвищення якості освітньої діяльності;
- якість реалізації освітніх програм, вдосконалення змісту, форм та методів освітньої діяльності та підвищення рівня об'єктивності оцінювання.

2.1.4. Механізм функціонування системи забезпечення якості освіти в Цвітоському ліцеї включає послідовну підготовку та практичну реалізацію наступних етапів управління:

- планування (аналіз сучасного стану освітньої діяльності та освітнього процесу; визначення сильних сторін і проблем у розвитку; визначення пріоритетних цілей та розробка планів їх реалізації);
- організацію (переформатування/створення організаційної структури для досягнення поставлених цілей; визначення, розподіл та розмежування повноважень із метою координування та взаємодії у процесі виконання завдань);
- контроль (розробка процедур вимірювання та зіставлення отриманих результатів зі стандартами);
- коригування (визначення та реалізація необхідних дій та заходів, націлених на стимулювання процесу досягнення максимальної відповідності стандартам).

2.1.5. Основні процедури вивчення якості освітньої діяльності в Цвітоському ліцеї такі:

- внутрішні і зовнішні моніторинги якості освітньої діяльності та якості освіти;
- щорічне комплексне самооцінювання якості освітньої діяльності та якості освіти;
- система оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти;
- професійне зростання керівних та педагогічних працівників;
- забезпечення публічності інформації про діяльність ліцею;
- забезпечення академічної доброчесності у діяльності педагогічних працівників та учнів;
- запобігання та протидія булінгу.

2.1.6. Методи збору інформації та інструменти для вивчення якості освітньої діяльності в ліцеї:

Опитування:

- анкетування учасників освітнього процесу (вчителів, вихователів, здобувачів освіти та батьків);
- інтерв'ю (з педагогічними працівниками, представниками учнівського самоврядування);

- фокус-групи (з батьками, здобувачами освіти, представниками учнівського самоврядування, педагогами);

Вивчення документації:

- річний план роботи;
- протоколи засідань педагогічної ради;
- класні журнали, журнали дошкільного підрозділу;
- накази по ліцеї;
- інша документація згідно з номенклатурою справ, затверджена наказом директора ліцею №87 від 27.08.2021 року «Про затвердження номенклатури справ ЗЗСО І-ІІІ ст. №3 м. Гайсин».

Моніторинг:

- навчальних досягнень здобувачів освіти;
- адаптації здобувачів освіти у закладі ліцеї;
- наступності між дошкільною освітою, початковим та базовим рівнями освіти;
- педагогічної діяльності (спостереження за проведенням навчальних занять); за освітнім середовищем (санітарно-гігієнічні умови, стан забезпечення навчальних приміщень, безпека спортивних та ігрових майданчиків, робота їдальні, вплив середовища на навчальну діяльність);
- стану відвідування здобувачами дошкільного підрозділу, навчальних занять;
- ефективності реалізації плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в ліцеї;
- дотримання норм академічної доброчесності.

2.1.7. Аналіз даних та показників, які впливають на освітню діяльність:

- система оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти;
- підсумкове оцінювання здобувачів освіти;
- фінансування ліцею, навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення;
- кількісно - якісний кваліфікаційний склад педагогічних працівників;
- система методичної діяльності в ліцеї;
- система виховної діяльності в ліцеї.

2.1.8. Критерії щодо здійснення внутрішнього забезпечення якості освіти:

Об'єктивність з метою створення рівних умов для всіх учасників освітнього процесу;

Валідність для повної і всебічної відповідальності пропонованих моніторингових завдань змісту досліджуваного матеріалу, чіткість критеріїв виміру та оцінки, можливість підтвердження позитивних і негативних результатів, які отримуються різними способами контролю;

Надійність результатів, що отримуються при повторному моніторингу, який проводять інші особи;

Врахування психолого-педагогічних особливостей;

Систематичність у проведенні етапів і видів досліджень у певній послідовності та за відповідною системою;

Гуманістична спрямованість з метою створення умов доброзичливості, довіри, поваги до особистості, позитивного емоційного клімату.

2.1.9. Оформлення результатів самооцінювання: результати комплексного щорічного самооцінювання включати розділом до річного плану та звіту про діяльність закладу

освіти за певним напрямком і висвітлювати на веб-сайті ліцею.

2.1.10 .Очікувані результати: у результаті запровадження внутрішньої системи забезпечення якості освіти в Цвітоському ліцеї

передбачається реалізація її місії шляхом надання споживачам якісних освітніх послуг згідно з національними і світовими вимогами до закладів освіти такого типу, постійним розвитком і саморозвитком всіх учасників освітнього процесу в межах концепції освіти впродовж життя.

2.2. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності в Цвітоському ліцеї

2.2.1. Система забезпечення академічної доброчесності в Цвітоському ліцеї функціонує відповідно до статті 42 Закону України «Про освіту».

2.2.2. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

2.2.3. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- постійна підготовка до уроків, домашніх завдань;
- самостійне подання щоденника для виставлення педагогом одержаних балів;
- надання достовірної інформації про власні результати навчання батькам (особам, які їх замінюють).

2.2.3. Порухенням академічної доброчесності в Цвітоському ліцеї вважається:

- академічний плагіат;
- фабрикація;
- списування;
- обман;
- хабарництво;
- відмова своєчасно надавати інформацію (усно або письмово) про методики, технології, прийоми, методи викладання, стан виконання програми, рівень сформованості компетентностей здобувачами освіти;
- необ'єктивне оцінювання;
- невиконання обов'язків педагогічного працівника, передбачених статтею 54 Закону України «Про освіту».

2.2.4. Заходи, спрямовані на дотримання академічної доброчесності в Цвітоському ліцеї, включають:

- ознайомлення педагогічних працівників, здобувачів освіти з вимогами щодо належного оформлення посилань на використані джерела інформації;

- ознайомлення педагогічних працівників, здобувачів освіти з документами, що унормовують дотримання академічної доброчесності та встановлюють відповідальність за її порушення;
- проведення методичних заходів, що забезпечують формування загальних компетентностей з дотриманням правових та етичних норм і принципів, коректного менеджменту інформації при роботі з інформаційними ресурсами й об'єктами інтелектуальної власності;
- включення до планів виховної роботи класів заходів із формування у здобувачів освіти етичних норм, що унеможливають порушення академічної доброчесності;
- розміщення на веб-сайті ліцею правових та етичних норм, принципів та правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу.

2.2.5. Виявлення порушень академічної доброчесності в Цвітоському ліцеї здійснюється наступним чином:

- особа, яка виявила порушення академічної доброчесності педагогічним працівником, здобувачем освіти має право звернутися з письмовою заявою до директора ліцею;
- заява щодо зазначеного порушення розглядається на засіданні Комісії, яка створюється наказом директора і ухвалює рішення про притягнення до академічної відповідальності (за погодженням з органом самоврядування здобувачів освіти).

До складу Комісії входять представники педагогічного колективу та батьківської громади. Склад комісії погоджується на засіданні педагогічної ради ліцею та затверджується наказом керівника. Термін повноважень Комісії – 1 рік.

Комісія звітує про свою роботу раз на рік.

2.2.6. За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники ліцею можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

2.2.7. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, ДПА, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

2.2.8. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

2.3. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти

2.3.1. Оцінювання має ґрунтуватися на позитивному принципі, що передусім передбачає врахування рівня досягнень учня.

2.3.2. Результати освітньої діяльності учнів на всіх етапах освітнього процесу не можуть обмежуватися знаннями, вміннями, навичками. Метою навчання мають бути сформовані компетентності, як загальна здатність, що базується на знаннях, досвіді та цінностях особистості.

2.3.3. Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

2.3.4. До ключових компетентностей належать:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає вміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

б) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основами цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування вміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, вміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

2.3.5. Основними функціями оцінювання навчальних досягнень учнів є:

- контролююча - визначає рівень досягнень кожного учня (учениці), готовність до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу вчителю відповідно планувати й викладати навчальний матеріал;
- навчальна - сприяє повторенню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, вдосконаленню умінь та навичок;
- діагностико-коригувальна - з'ясовує причини труднощів, які виникають в учня (учениці) в процесі навчання; виявляє прогалини у засвоєному, вносить корективи, спрямовані на їх усунення;
- стимулювально-мотиваційна - формує позитивні мотиви навчання;
- виховна - сприяє формуванню умінь відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, рефлексії навчальної діяльності.

2.3.6. При оцінюванні навчальних досягнень учнів мають ураховуватися:

- характеристики відповіді учня: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність;
- сформованість предметних умінь і навичок;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);
- самостійність оцінних суджень.

2.3.7. Характеристики якості знань :

Повнота знань - кількість знань, визначених навчальною програмою.

Глибина знань - усвідомленість існуючих зв'язків між групами знань.

Гнучкість знань - вміння учнів застосовувати набуті знання у стандартних і нестандартних ситуаціях; знаходити варіативні способи використання знань; вміння комбінувати новий спосіб діяльності із вже відомих.

Системність знань - усвідомлення структури знань, їх ієрархії і послідовності, тобто усвідомлення одних знань як базових для інших.

Міцність знань - тривалість збереження їх в пам'яті, відтворення їх в необхідних ситуаціях.

2.3.8. Знання є складовою умінь учнів діяти.

2.3.9. Уміння виявляються в різних видах діяльності і поділяються на розумові і практичні.

2.3.10. Навички – дії, доведені до автоматизму у результаті виконання вправ. Для сформованих навичок характерні швидкість і точність відтворення.

2.3.11. Ціннісні ставлення виражають особистий досвід учнів, їх дії, переживання, почуття, які виявляються у відносинах до оточуючого (людей, явищ, природи, пізнання тощо). У контексті компетентісної освіти це виявляється у відповідальності учнів, прагненні закріплювати позитивні надбання в освітній діяльності, зростанні вимог до своїх навчальних досягнень.

2.3.12. Названі вище орієнтири покладено в основу чотирьох рівнів навчальних досягнень учнів: початкового, середнього, достатнього, високого.

Вони визначаються за такими характеристиками:

Перший рівень - початковий. Відповідь учня (учениці) фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.

Другий рівень - середній. Учень (учениця) відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

Третій рівень - достатній. Учень (учениця) знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь учня (учениця) правильна, логічна, обґрунтована, хоча їм бракує власних суджень.

Четвертий рівень - високий. Знання учня (учениці) є глибокими, міцними, системними; учень (учениця) вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, його (її) навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

2.3.13.Визначення високого рівня навчальних досягнень, зокрема оцінки 12 балів, передбачає знання та уміння в межах навчальної програми і не передбачає участі школярів у олімпіадах, творчих конкурсах тощо.

2.3.14.Кожний наступний рівень вимог вбирає в себе вимоги до попереднього, а також додає нові характеристики.

2.3.15.Критерії оцінювання навчальних досягнень реалізуються в нормах оцінок, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок, які оцінюються, та показником оцінки в балах.

2.3.16.Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формульованому оцінюванню, у 3-4 –формульоване та підсумкове (тематичне, семестрове та річне оцінювання).

2.3.17.Оцінювання учнів 1 класу проводиться відповідно до Методичних рекомендацій щодо формульованого оцінювання учнів 1 класу (листи МОН від 18.05.2018 №2.2-1250 та від 21.05.2018 №2.2-1255) , учнів 2 класу відповідно до Методичних рекомендацій оцінювання навчальних досягнень учнів 2 класів (наказ МОН від 27.08.2019 року №1154), учнів 3 класу відповідно до Методичних рекомендацій оцінювання навчальних досягнень учнів 3-4 класів (наказ МОН від 16.09.2020 № 1146)

2.3.18.Формульоване оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

2.3.19.Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

2.3.20.Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності ліцею.

2.3.21.З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

2.3.22. Навчальні досягнення учнів 4-11 класів оцінюються відповідно критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту від 13.04.2011 р. №329 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти», наказом МОН від 21.08.2013 року № 1222 (зі змінами, внесеними згідно з наказом МОН № 1009 від 19.08.2016 року.

2.3.23.Видами оцінювання навчальних досягнень учнів є поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання та державна підсумкова атестація.

2.3.24. Форми проведення видів контролю, їх кількість визначається робочою програмою та календарно-тематичними планами педагогів.

2.3.25. Поточне оцінювання - це процес встановлення рівня навчальних досягнень учня (учениці) в оволодінні змістом предмета, уміннями та навичками відповідно до вимог навчальних програм. Об'єктом поточного оцінювання рівня навчальних досягнень учнів є знання, вміння та навички, самостійність оцінних суджень, досвід творчої діяльності та емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності. Поточне оцінювання здійснюється у процесі вивчення теми. Його основними завдання є: встановлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок. Формами поточного оцінювання є індивідуальне, групове та фронтальне опитування; робота з діаграмами, графіками, схемами; робота з контурними картами; виконання учнями різних видів письмових робіт; взаємоконтроль учнів у парах і групах; самоконтроль тощо. Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основою для коригування роботи вчителя на уроці.

2.3.26. Тематичному оцінюванню навчальних досягнень підлягають основні результати вивчення теми (розділу). Тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів забезпечує:

- усунення безсистемності в оцінюванні;
- підвищення об'єктивності оцінки знань, навичок і вмінь;
- індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання;
- систематизацію й узагальнення навчального матеріалу;
- концентрацію уваги учнів до найсуттєвішого в системі знань з кожного предмета.

Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування учнями матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, самостійних, творчих, контрольних робіт) та навчальної активності школярів.

Перед початком вивчення чергової теми всі учні мають бути ознайомлені з тривалістю вивчення теми (кількість занять); кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення; умовами оцінювання.

2.3.27. Оцінка за семестр виставляється за результатами тематичного оцінювання, а за рік - на основі семестрових оцінок. Учень (учениця) має право на підвищення семестрової оцінки.

2.3.28. Тематичне опитування при вивченні іноземних мов проводиться у різних формах (тестування, усне та письмове опитування, захист проєктів, дебати, рольові ігри, конференції). В кінці I та II семестрів проводяться 4 види контролю у 4-11 класах (читання, аудіювання, письмо та говоріння), про що наявні відповідні записи в журналах.

2.3.29. Оприлюднення результатів контролю здійснюється відповідно до вищезазначених нормативних документів.

2.3.30. Результати навчання здобувачів освіти на кожному рівні повної загальної середньої освіти оцінюються шляхом державної підсумкової атестації, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством, зокрема у формі зовнішнього незалежного оцінювання.

КРИТЕРІЇ **оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи**

Рівні навчальних	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
------------------	------	---

I. Початковий	Учні засвоїли знання у формі окремих фактів, елементарних уявлень
	Учні відтворюють незначну частину навчального матеріалу, володіють окремими видами умінь на рівні копіювання зразка виконання певної навчальної дії
	Учні відтворюють незначну частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконують елементарні завдання, потребують детального кількаразового їх пояснення
II. Середній	Учні відтворюють частину навчального матеріалу у формі понять з допомогою вчителя, можуть повторити за зразком певну операцію, дію
	Учні відтворюють основний навчальний матеріал з допомогою вчителя, здатні з помилками й неточностями дати визначення понять
	Учні будують відповідь у засвоєній послідовності; виконують дії за зразком у подібній ситуації; самостійно
III. Достатній	Учні володіють поняттями, відтворюють їх зміст, уміють наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролюють власні навчальні дії
	Учні вміють розпізнавати об'єкти, які визначаються засвоєними поняттями; під час відповіді можуть відтворити засвоєний зміст в іншій послідовності, не змінюючи логічних зв'язків; володіють вміннями на рівні застосування способу діяльності за аналогією; самостійні роботи виконують з незначною допомогою вчителя; відповідають логічно з окремими неточностями
	Учні добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, володіють вміннями виконувати окремі етапи розв'язання проблеми і застосовують їх у співробітництві з учителем (частково-пошукова діяльність)

IV. Високий	10	Учні володіють системою понять у межах, визначених навчальними програмами, встановлюють як внутрішньопонятійні, так і міжпонятійні зв'язки; вміють розпізнавати об'єкти, які охоплюються засвоєними поняттями різного рівня узагальнення; відповідь аргументують новими прикладами
	11	Учні мають гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, вміють застосовувати способи діяльності за аналогією і в нових ситуаціях
	12	Учні мають системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійні роботи виконують під опосередкованим керівництвом; виконують творчі завдання

КРИТЕРІЇ
оцінювання навчальних досягнень учнів гімназії й ліцею

Рівні навчальних	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
I. Початковий		Учні розрізняють об'єкти вивчення
		Учні відтворюють незначну частину навчального матеріалу, мають нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
		Учні відтворюють частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконують елементарні завдання
II. Середній		Учні з допомогою вчителя відтворюють основний навчальний матеріал, можуть повторити за зразком певну операцію, дію
		Учні відтворюють основний навчальний матеріал, здатні з Помилками й неточностями дати визначення понять.
		Учні виявляють знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповіді їх правильні, але недостатньо осмислені. Вміють застосовувати знання при виконанні завдань зазразком у подібній ситуації; самостійно.
III. Достатній		Учні правильно відтворюють навчальний матеріал, знають основоположні теорії і факти, вміють наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролюють власні навчальні дії

		Знання учнів є достатніми. Учні застосовують вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагаються аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролюють власну діяльність. Відповіді їх логічні, хоч і мають неточності
		Учні добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, уміють аналізувати й систематизувати інформацію, використовують загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
IV. Високий	10	Учні мають повні, глибокі знання, здатні використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення
	11	Учні мають гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовують їх у різних ситуаціях, уміють знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми
	12	Учні мають системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміють самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення

2.4. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників

2.4.1. Вимоги до педагогічних працівників Цвітоського ліцею встановлюються у відповідності до розділу VII Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 року №2143-VIII, чинного з 28.09.2017 року.

2.4.2. Процедура призначення на посаду педагогічних працівників регулюється чинним законодавством (обрання за конкурсом, укладення трудових договорів) відповідно до встановлених вимог (ст. 22 Закону «Про повну загальну середню освіту»).

2.4.3. Основними критеріями оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників у ліцеї є:

- освітній рівень педагогічних працівників;
- результати атестації;
- систематичність підвищення кваліфікації;
- наявність педагогічних звань, почесних нагород;
- наявність авторських програм, посібників, методичних рекомендацій, статей тощо;
- участь в експериментальній діяльності;
- результати освітньої діяльності.

2.4.4. З метою вдосконалення професійної підготовки педагогів Цвітоського ліцею шляхом поглиблення, розширення й оновлення професійних компетентностей організується підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

2.4.5. Щорічне підвищення кваліфікації педагогічних працівників ліцею здійснюється відповідно до Закону України "Про освіту". Загальна кількість академічних годин для підвищення

кваліфікації педагогічного працівника впродовж п'яти років не може бути меншою за 150 годин, з яких певна кількість годин має бути обов'язково спрямована на вдосконалення знань, вмінь і практичних навичок у частині роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

2.4.6. Види підвищення кваліфікації:

- довгострокове підвищення кваліфікації: курси;
- короткострокове підвищення кваліфікації: семінари, семінари-практикуми, тренінги, конференції, «круглі столи» тощо.

2.4.7. Щорічний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників затверджує педагогічна рада закладу.

2.4.8. Показником ефективності та результативності діяльності педагогічних працівників є їх атестація.

Процедура оцінювання педагогічної діяльності педагогічного працівника включає в себе атестацію та сертифікацію.

2.4.9. Атестація педагогічних працівників - це система заходів, спрямованих на всебічне та комплексне оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників.

Атестація педагогічних працівників може бути черговою або позачерговою. Педагогічний працівник проходить чергову атестацію не менше одного разу на п'ять років, крім випадків, передбачених законодавством.

За результатами атестації визначається відповідність педагогічного працівника займаній посаді, присвоюються кваліфікаційні категорії, педагогічні звання. Перелік категорій і педагогічних звань педагогічних працівників визначається Кабінетом Міністрів України. Рішення атестаційної комісії може бути підставою для звільнення педагогічного працівника з роботи у порядку, встановленому законодавством.

Положення про атестацію педагогічних працівників затверджує центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Один із принципів організації атестації – здійснення комплексної оцінки діяльності педагогічного працівника, яка передбачає забезпечення всебічного розгляду матеріалів з досвіду роботи, вивчення необхідної документації, порівняльний аналіз результатів діяльності впродовж усього періоду від попередньої атестації. Необхідною умовою об'єктивної атестації є всебічний аналіз освітнього процесу у ліцеї, вивчення думки батьків, учнів та колег педагога, який атестується тощо.

2.4.10. Визначення рівня результативності діяльності педагога, оцінювання за якими може стати підставою для визначення його кваліфікаційного рівня наведено в таблиці «Критерії оцінювання роботи педагога»:

Критерії оцінювання роботи педагога Професійний рівень діяльності педагога

I Кваліфікаційні категорії			
Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії

1.Знання теоретичних і практичних основ предмета	Відповідає загальним вимогам, що висуваються до вчителя Має глибокі знання зі свого предмета	Відповідає вимогам, що висуваються до вчителя першої кваліфікаційної категорії. Має глибокі та різнобічні знання зі свого	Відповідає вимогам, що висуваються до вчителя вищої кваліфікаційної категорії. Має глибокі знання зі свого предмета і суміжних дисциплін, які значно перевищують
Знання сучасних досягнень у методиці:	Слідкує за спеціальною і методичною літературою; працює за готовими методиками й програмами навчання; використовує прогресивні ідеї минулого і сучасності; уміє самостійно розробляти методичку	Володіє методиками аналізу ' навчально-методичної роботи з предмета; варіює готові, розроблені іншими методиками й програми; використовує програми й методики, спрямовані на розвиток особистості, інтелекту вносить у них (у разі потреби) корективи	Володіє методами науково- дослідницької, експериментальної роботи, використовує в роботі власні оригінальні програми й методики
3.Уміння аналізувати свою діяльність	Бачить свої недоліки, прогалини і прорахунки в роботі, але при цьому не завжди здатний встановити причини їхньої появи. Здатний домагатися змін на краще на основі самоаналізу, однак покращення мають нерегулярний характер і поширюються лише на окремі ділянки	Виправляє допущені помилки і посилює позитивні моменти у своїй роботі, знаходить ефективні рішення. Усвідомлює необхідність систематичної роботи над собою і активно включається в ті види діяльності, які сприяють формуванню потрібних якостей	Прагне і вміє бачити свою діяльність збоку, об'єктивно й неупереджено оцінює та аналізує її, виділяючи сильні і слабкі сторони. Свідомо намічає програму самовдосконалення, її мету, завдання, шляхи реалізації

4.Знання нових педагогічних концепцій	Знає сучасні технології навчання й виховання; володіє набором варіативних методик і педагогічних технологій; здійснює їх вибір і застосовує відповідно до інших умов	Уміє демонструвати на практиці високий рівень володіння методиками; володіє однією із сучасних технологій розвиваючого навчання; творчо користується технологіями й програмами	Розробляє нові педагогічні технології навчання й виховання, веде роботу з їх апробації, бере участь у дослідницькій, експериментальній діяльності
5.Знання теорії педагогіки й вікової психології учня	"Орієнтується в сучасних психолого-педагогічних концепціях навчання, але рідко застосовує їх у своїй практичній діяльності. Здатний приймати рішення в типових ситуаціях	Вільно орієнтується в сучасних психолого-педагогічних концепціях навчання й виховання, використовує їх як основу у своїй практичній діяльності. Здатний швидко й підсвідомо обрати оптимальне рішення	Користується різними формами психолого-педагогічної діагностики й науково-обґрунтованого прогнозування. Здатний передбачити розвиток подій і прийняти рішення в нестандартних ситуаціях

II. Результативність професійної діяльності педагога.

Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
2.Уміння активізувати пізнавальну діяльність учнів	Створює умови, що формують мотив діяльності. Уміє захопити учнів своїм предметом, керувати колективною роботою варіювати різноманітні методи й форми роботи. Стійкий інтерес до навчального предмета і висока пізнавальна активність учнів поєднується з не дуже ґрунтовними знаннями, з недостатньо сформованими навичками учіння	Забезпечує успішне формування системи знань на основі самоуправління процесом учіння. Уміє цікаво подати навчальний матеріал, активізувати учнів, збудивши в них інтерес до особистостей самого предмета; уміло варіює форми і методи навчання. Міцні, ґрунтовні знання учні поєднують з високою пізнавальною активністю і сформованими навичками	Забезпечує залучення кожного школяра до процесу активного учіння. Стимулює внутрішню (мислительну) активність, пошукову діяльність. Уміє ясно й чітко викласти навчальний матеріал; уважний до рівня знань усіх учнів. Інтерес до навчального предмета в учнів поєднується з міцними знаннями і сформованими навичками

3. Робота з розвитку в учнів загально-навчальних вмінь і навичок	Прагне до формування навичок раціональної організації праці	Цілеспрямовано й професійно формує в учнів уміння й навички раціональної організації навчальної праці (самоконтроль у навчанні, раціональне планування навчальної праці, належний темп читання, письма, обчислень). Дотримується єдиних вимог щодо усного і писемного мовлення: оформлення письмових робіт учнів у зошитах, щоденниках (грамотність, акуратність, каліграфія)	
4.Рівень навченості і учнів	Забезпечує стійкий позитивний результат, ретельно вивчає критерії оцінювання, користується ними на практиці; об'єктивний в оцінюванні знань учнів	Учні демонструють знання теоретичних і практичних основ предмета; показують хороші результати за наслідками зрізів, перевірних робіт, екзаменів	Учні реалізують свої інтелектуальні можливості чи близькі до цього; добре сприймають, засвоюють і відтворюють пройдений навчальний матеріал, демонструють глибокі, міцні знання теорії й навички розв'язування практичних завдань, здатні включитися в самостійний пізнавальний пошук
III. Комунікативна культура			
Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
1.Комунікативні й організаторські здібності	Прагне до контактів з людьми. Не обмежує коло	Швидко знаходить друзів, постійно прагне розширити	Відчуває потребу в комунікативній і організаторській

	знайомих; відстоює власну думку; планує свою роботу, проте потенціал його нахилів не вирізняється високою стійкістю	коло своїх знайомих; допомагає близьким, друзям; проявляє ініціативу в спілкуванні; із задоволенням бере участь в організації громадських заходів; здатний прийняти самостійне рішення в складній ситуації. Усе виконує за внутрішнім переконанням, а не з примусу. Наполегливий у діяльності, яка його	діяльності; швидко орієнтується в складних ситуаціях; невимушено почувається в новому колективі; ініціативний, у важких випадках віддає перевагу самостійним рішенням; відстоює власну думку й домагається її прийняття. Шукає такі справи, які б задовольнили його потребу в комунікації та організаторській діяльності
2. Здатність до співпраці з учнями	Володіє відомими в педагогіці прийомами переконливого впливу, але використовує їх без аналізу ситуації	Обговорює й аналізує ситуації разом з учнями і залишає за ними право приймати власні рішення. Уміє сформулювати громадську позицію учня, його реальну соціальну поведінку й вчинки, світогляд і ставлення до учня, а також готовність до подальших виховних впливів учителя	Веде постійний пошук нових прийомів переконливого впливу й передбачає їх можливе використання в спілкуванні. Виховує вміння толерантно ставитися до чужих поглядів. Уміє обґрунтовано користуватися поєднанням методів навчання й виховання, що дає змогу досягти
3. Готовність до співпраці з колегами	Володіє адаптивним стилем поведінки, педагогічного спілкування; намагається створити навколо себе доброзичливу обстановку співпраці з колегами	Намагається вибрати стосовно кожного з колег такий спосіб поведінки, де найкраще поєднується індивідуальний підхід з утвердженням колективістських принципів моралі	Неухильно дотримується професійної етики спілкування; у будь-якій ситуації координує свої дії з колегами

4. Готовність до співпраці з батьками	Визначає педагогічні завдання з урахуванням особливостей дітей і потреб сім'ї, систематично співпрацює з батьками	Залучає батьків до діяльності; спрямованої на створення умов, сприятливих для розвитку їхніх дітей; формує в батьків позитивне ставлення до оволодіння знаннями педагогіки й психології	Налагоджує контакт із сім'єю не тільки тоді, коли потрібна допомога батьків, а постійно, домагаючись відвертості, взаєморозуміння, чуйності
5. Педагогічний такт	Володіє педагогічним тактом, а деякі його порушення не позначаються негативно на	Стосунки з дітьми будує на довірі, повазі, вимогливості, справедливості	

2.4.11. Сертифікація педагогічних працівників - це зовнішнє оцінювання професійних компетентностей педагогічного працівника (у тому числі з педагогіки та психології, практичних вмінь застосування сучасних методів і технологій навчання), що здійснюється шляхом незалежного тестування, самооцінювання та вивчення практичного досвіду роботи.

Сертифікація педагогічного працівника відбувається на добровільних засадах виключно за його ініціативою.

2.5. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти

2.5.1. Управлінська діяльність керівних працівників ліцею на сучасному етапі передбачає вирішення низки концептуальних положень, а саме:

- створення умов для переходу від адміністративного стилю управління до громадсько-державного;
- раціональний розподіл роботи між працівниками ліцею з урахуванням їх кваліфікації, досвіду та ділових якостей;
- забезпечення оптимальної організації освітнього процесу, який би забезпечував належний рівень освіченості і вихованості випускників та підготовку їх до життя в сучасних умовах;
- визначення найбільш ефективних для керівництва шляхів і форм реалізації стратегічних завдань, які б повною мірою відповідали особливостям роботи закладу та діловим якостям адміністрації, раціональне витрачення часу всіма працівниками ліцею;
- правильне і найбільш ефективне використання навчально-матеріальної бази та створення сприятливих умов для її поповнення в сучасних умовах;
- забезпечення високого рівня працездатності всіх учасників освітнього процесу;
- створення здорової творчої атмосфери в педагогічному колективі.

2.5.2. Фахові компетенції директора ліцею:

- прогнозувати позитивне майбутнє і формувати дух позитивних змін;
- забезпечувати відкрите керівництво;
- вивчати інтереси і потреби місцевої громади й суспільства в цілому, щоб визначати нові цілі і завдання;
- організовувати роботу колективу на досягнення поставлених цілей;

- працювати над залученням додаткових ресурсів для якісного досягнення цілей;
- постійно вчитися і стимулювати до цього членів педагогічного колективу.

2.5.3. Чинники діяльності керівника:

- рівень його компетентності;
- концепція власної діяльності;
- рівень розвитку і спрямованості організаційної культури ліцею.

2.5.4. Однією з форм контролю діяльності керівника ліцею, є атестація. Метою даного процесу контролю за діяльністю ліцею є:

- найбільш раціональне використання спеціалістів, підвищення ефективності їх праці та відповідальності за доручену справу;
- сприяння подальшому покращенню підбору і вихованню кадрів, підвищення їх ділової кваліфікації;
- посилення матеріальної і моральної зацікавленості працівників;
- забезпечення більш тісного зв'язку заробітної плати з результатами їхньої праці;
- визначення відповідності займаній посаді;
- стимулювання їх професійного та посадового зростання.

2.5.5. Оцінювання управлінської діяльності складається з чотирьох етапів:

I. Підготовчого.

II. Основного.

III. Підсумково-корекційного.

IV. Регулятивно-корекційного.

2.5.6. На підготовчому етапі відповідальною особою проводиться відбір, систематизація та аналіз матеріалів, що характеризує динаміку розвитку ліцею, рівень управлінської діяльності його керівників. З цією метою вивчаються:

- матеріали попередньої експертизи управління освітнім процесом та тематичного вивчення окремих питань, що стосуються організації діяльності ліцею;
- відповідність роботи ліцею особливим умовам здійснення освітньої діяльності;
- результативність роботи ліцею щодо розвитку творчих здібностей здобувачів освіти (участь у предметних олімпіадах різного рівня, учнівських турнірах, конкурсах, МАН тощо);
- робота педагогічного колективу щодо розробки та впровадження авторських програм, навчальних посібників, підручників;

Аналізуються статистичні дані:

- результати освітньої діяльності учнів на кінець навчального року;
- охоплення учнів гарячим харчуванням;
- випадки дитячого травматизму, що сталися під час освітнього процесу;
- плинність керівних та педагогічних кадрів;
- наявність конфліктних ситуацій у колективі, скарг на роботу ліцею.

2.5.7. Другий, основний, етап комплексно-цільової програми має такі розділи: діагностичний, аналітично-регулятивний, контроль-діагностичний, мотиваційно-діагностичний, контроль-регулятивний, аналітичний.

Мета діагностичного дослідження – самоаналіз та самооцінка управлінської діяльності директора ліцею.

Аналітично-регулятивний має за мету внесення коректив в управлінську діяльність директора ліцею за результатами самоекспертизи.

Контрольно-аналітичний передбачає отримання інформації про соціально-психологічний клімат у ліцеї та рівень знань учнів.

Мотиваційно-діагностичний дозволяє висунути пропозиції щодо визначення об'єктів та підходів для проведення експертизи. Експертною групою та директором ліцею укладається робоча програма експертизи управління освітнім процесом. Складається вона з трьох блоків: інваріантного, варіативного та замовленого.

До інваріантного блоку входять питання, що дозволяють визначити рівень управлінської діяльності, наявність свідомого цілеспрямованого регулювання складних процесів та організаційних відносин у ліцеї та в кожному з його підрозділів.

Перелік питань варіативного блоку визначається з урахуванням підсумкових матеріалів комплексних соціально-психологічних досліджень та результатів контрольних робіт.

Питання третього блоку складаються на основі замовлення директора ліцею про надання методичної допомоги в організації управлінської діяльності та освітнього процесу.

Контрольно-регулятивне вивчення визначає відповідність діяльності директора ліцею нормативним аспектам управління, проблеми і резерви розвитку закладу, напрямки надання методичної допомоги. Його структура:

- проведення експертизи управління освітнім процесом безпосередньо у ліцеї;
- індивідуальна контрольно-регулятивна робота з питань управління;
- надання методичної допомоги за заявкою директора ліцею;
- оперативне усунення директорам ліцею виявлених недоліків.

Аналітичний розділ має на меті висловити загальну оцінку управлінської діяльності, підготувати висновки та пропозиції.

2.5.8.Третій, підсумково-корекційний етап поділяється на підсумковий та корекційний. Підсумковий містить глибокий аналіз предмета експертизи, формування банку даних за її результатами, планування розвитку ліцею.

Корекційний - має на меті регулювання та корекцію управлінської діяльності, виявлення якісних змін предмета експертизи та прогнозування розвитку ліцею.

2.5.9.Регулятивно-корекційний етап - передбачає вдосконалення та коригування окремих напрямків та форм управління освітнім процесом.

Зокрема, експертами контролюються законодавчі, нормативні та правові аспекти діяльності ліцею, дотримання в ньому державного стандарту загальної середньої освіти, забезпечення соціального захисту, охорони життя, здоров'я та прав учасників освітнього процесу.

Директор ліцею створює необхідні умови для оптимальної діяльності учасників освітнього процесу, усуває виявлені недоліки в роботі, здійснюється реалізація програм стратегічного розвитку ліцею.

2.5.10. Вимоги до ділових та особистісних якостей директора ліцею:

- цілеспрямованість та саморозвиток;
- компетентність;
- динамічність та самокритичність;
- управлінська етика;
- прогностичність та аналітичність;
- креативність, здатність до інноваційного пошуку.
- здатність приймати своєчасне рішення та брати на себе відповідальність за результат діяльності.

2.5.11.Ефективність управлінської діяльності директора ліцею включає стан реалізації його управлінських функцій, основних аспектів та видів діяльності, ступінь їх впливу на результативність освітнього процесу, а саме:

1. Саморозвиток та самовдосконалення директора у сфері управлінської діяльності.
2. Стратегічне планування базується на положеннях стратегії розвитку закладу, висновках аналізу та самоаналізу результатів діяльності.
3. Річне планування формується на стратегічних засадах розвитку закладу.

4. Здійснення аналізу і оцінки ефективності реалізації планів, проєктів.
  5. Забезпечення професійного розвитку вчителів, методичного супроводу молодих спеціалістів.
  6. Поширення позитивної інформації про заклад.
  7. Створення повноцінних умов функціонування закладу (безпечні та гігієнічні).
  8. Застосування ІКТ-технологій у освітньому процесі.
  9. Забезпечення якості освіти через взаємодію всіх учасників освітнього процесу.
  10. Позитивна оцінка компетентності керівника з боку працівників.
- 2.5.12. Відповідальними за впровадження та вдосконалення системи забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності в закладі є директор, заступники директора з навчально-виховної та виховної роботи, педагогічні працівники, методичні об'єднання, педагогічна рада закладу ліцею.
- 2.5.13.3 метою позитивного впливу на якість освіти необхідним є організаційний компонент у процесі формування внутрішньої системи, а саме:
- виокремлення в структурі закладу освіти осіб, що беруть участь у процесі управління якістю освіти (завуч, координатор програм, керівник методоб'єднання);
  - проведення заходів щодо навчання адміністративних та педагогічних працівників ліцею навичкам роботи для забезпечення якості освітнього процесу, підвищення оцінної культури педагогів;
  - розширення зв'язків ліцею з іншими освітніми установами, науковими організаціями, що спеціалізуються на вирішенні проблем управління якістю освіти.
- 2.5.14. Критерії ефективності управлінської діяльності в Цвітоському ліцеї щодо забезпечення функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти:
- наявність нормативних документів, де закріплені вимоги до якості освітнього процесу (модель випускника, освітня програма);
  - оптимальність та дієвість управлінських рішень;
  - керованість процесу управління забезпеченням функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти (наявність посадових осіб, які відповідають за управління якістю освітнього процесу);
  - формування освітньої програми ліцею (раціональність використання інваріантної, варіативної складової);
  - підвищення показника відповідності засвоєних здобувачами освіти рівня та обсягу знань, умінь, навичок, інших компетентностей вимогам стандартів освіти;
  - кореляція показників успішності з результатами державної підсумкової атестації, зовнішнього незалежного оцінювання;
  - наявність та ефективність системи моральних стимулів для досягнення високого рівня якості освітнього процесу.

2.6. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти.

Одним із основних елементів забезпечення якості освітнього процесу в Цвітоському ліцеї є наявність відповідних ресурсів (кадрових, матеріально-технічних, навчально-методичних та інформаційних) та ефективність їх застосування.

Навчальні програми, за якими здійснюється освітній процес здобувачів загальної середньої освіти, забезпечують можливість досягнення компетентностей.

Освітній процес здійснюється у 8 кабінетах, 4 класних кімнатах, майстерні, спортивному залі.

У наявності навчальні програми з усіх освітніх предметів.

Створене належне освітнє середовище для здійснення освітнього процесу у 1-3 класах відповідно до Концепції «НУШ».

Ліцей має 3 інтерактивних комплекси, 2 SMART телевізори, 6 ноутбуків, 4 компютери.

У закладі працює медіотека.

Бібліотечний фонд ліцею нараховує 6363 примірники. Забезпеченість освітнього процесу навчальною літературою становить 90 %.

Цвітоський ліцей має доступ до мережі Інтернет, баз даних у режимі on-line, електронну пошту zvitoxascool@ukr.net.

Забезпечено підвіз здобувачів освіти до місця навчання.

2.7. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти.

У Цвітоському ліцеї здійснюється збір, узагальнення, аналіз та використання відповідної інформації для ефективного управління освітнім процесом та іншою діяльністю. Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності в ліцеї сприяють електронна система збирання й аналізу інформації та частково система електронного документообігу. При оцінці якості освітнього процесу використовуються комп'ютерні технології для обробки досягнень кваліметрії.

Для обміну інформацією з якості освітнього процесу використовується відео- аудіо- і магнітні носії інформації, розмножувальна техніка. Інформаційна система управління освітнім процесом ліцею – це програмно-апаратний комплекс, який забезпечує основні функції роботи з документами в електронному вигляді. До її основних функцій належить реєстрація документів, розробка та збереження документів в електронному вигляді, направлення документів на розгляд та виконання, контроль проходження та виконання документів, пошук документів за різним параметром, введення, підтримки та зберігання будь-яких типів документів, захист від несанкціонованого доступу.

Структура інформаційних систем ліцею включає такі підсистеми:

- електронна система звітності;
- електронна база даних здобувачів освіти;
- електронна база даних педагогічних працівників.

Електронні освітні ресурси забезпечують публічність інформації про освітні програми; перелік навчальних дисциплін, логічну послідовність їх вивчення, перелік підручників, розклад уроків, гуртків.

У ліцеї створений банк даних (статистика) за результатами освітнього процесу та освітньої діяльності:

- статистична інформація форм ЗНЗ-1, 1-ЗСО, 83-РВК ;
- інформаційна база про якість освітнього процесу на рівні різних класів;
- інформаційна база про результати державної підсумкової атестації в співставленні з річними показниками;
- інформаційна база про результати зовнішнього незалежного оцінювання в співставленні з річними показниками;

Для забезпечення більш широких і різноманітних зв'язків ліцею із зовнішнім середовищем, у тому числі доступу до різних баз даних, джерел інформації Цвітоський ліцей підключено до швидкісного Інтернету. Є зона Wi-Fi підключення.

Для забезпечення створення єдиного інформаційного поля та забезпечення публічності інформації про заклад освіти в Цвітоському ліцеї функціонує офіційний сайт закладу .

Публічність інформації про діяльність закладу забезпечується згідно зі статтею 30 Закону України «Про освіту».

На офіційному сайті розміщуються:

- статут закладу освіти; ;
- структура та органи управління закладу освіти;
- кадровий склад закладу освіти згідно з ліцензійними умовами;
- освітні програми, що реалізуються в закладі освіти, та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою;
- територія обслуговування, закріплена за закладом освіти його засновником;
- ліцензований обсяг та фактична кількість осіб, які навчаються у закладі освіти;
- мова освітнього процесу;
- наявність вакантних посад;
- матеріально-технічне забезпечення закладу освіти;
- результати моніторингу якості освіти;
- річний звіт про діяльність закладу освіти;
- правила прийому до закладу освіти;
- умови доступності закладу освіти для навчання осіб з особливими освітніми потребами;

Крім зазначеного, на сайті розміщуються фінансові звіти про надходження та використання всіх коштів, отриманих як благодійна допомога.

Інформація, що підлягає оприлюдненню на офіційному сайті, систематично поновлюється. З метою використання інформаційно-комунікаційних технологій для ефективного управління освітнім процесом в закладі освіти створено інформаційно-освітнє середовище на порталі інформаційної системи управління освітою (ІСУО).

Для організації дистанційного навчання використовуються закладом освіти платформа для дистанційної освіти, Googl-класи, Zoom, Meet тощо

2.8. Інклюзивне освітнє середовище, універсальний дизайн та розумне пристосування

Ліцей забезпечує здобувачів освіти з особливими освітніми потребами інклюзивним освітнім середовищем :

- необхідними ресурсами освітнього процесу, що мають відповідати ліцензійним та акредитаційним вимогам;

- умовами доступності закладу освіти для навчання осіб з особливими освітніми потребами.

Право на доступну освіту зазначеної категорії дітей реалізується за бажанням батьків шляхом організації індивідуальної форми навчання.

Ліцей за потреби утворює інклюзивні класи для навчання осіб з особливими освітніми потребами відповідно до індивідуальної програми розвитку та з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей (стаття 20 Закону України «Про освіту»).

Практичне впровадження інклюзивного середовища базується на принципах універсального дизайну та розумного пристосування.

Зокрема шкільний освітній процес відповідає широкому спектру індивідуальних можливостей здобувачів освіти; забезпечує гнучку методику навчання, викладання та подання матеріалу; доступні та гнучкі навчальні плани й програми.

Дизайн ліцею в основному враховує наявність необхідного розміру і простору при підході, під'їзді та різноманітних маніпуляціях, з огляду на антропометричні характеристики, стан та мобільність користувача.

Наявність необхідного розміру і простору:

- доступні навчальні місця для здобувачів освіти, у тому числі з прилеглим простором для асистентів вчителів;
- меблі, фурнітура та обладнання, що підтримують широкий спектр навчання та навчальних методик;
- можливість регулювання середовища (наприклад, освітлення) для різноманітних потреб здобувачів освіти у навчанні та інше.

У ліцеї створено необхідні умови для навчання осіб з особливими освітніми потребами:

- 1.Затишні, ошатні класні кімнати на першому поверсі.
- 2.Внутрішні туалети на першому поверсі.
- 3.Роздягальня в класній кімнаті.
- 4.Шкільна їдальня- окреме приміщення.
- 5 .При вході до ліцеюоблаштоване місце для колісних крісел.
6. Освітній процес у разі потреби забезпечується навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях завдяки фондам медіатеки ліцею.